

- Hebu tuzame moja kwa moja katika uchambuzi wetu wa barua saba za Ufunuo
 - Tunapofanya hivyo, wacha tuanze na mapitio ya mfumo tulioanzisha wiki iliyopita wa kutafsiri barua ipasavyo
 - Tunatumia njia tatu za ziada za kutafsiri barua
 - Mitazamo hii yote mitatu ni muhimu ili kupata ufahamu kamili wa kile ambacho Yesu alitupa hapa
 - Njia ya kwanza ilikuwa njia halisi, ya kihistoria, kusoma barua kama zilivyoandikwa katika siku zao, na kuzichukua kwa yale wanayosema kwa usahihi.
 - Tuna makanisa saba halisi (au jumuiya za waumini) wanaoishi katika karne ya kwanza huko Asia Ndogo
 - Walikuwa wakipitia hali mbalimbali, walionyesha tabia mbalimbali
 - Na Yesu anawapa maagizo mbalimbali yakiwamo ya kuwapongeza, kuwakosoa, kuwaonya, na kuwatia moyo
 - Njia ya pili tutakayoshughulikia barua hizi ni kwa njia ya ulimwengu wote, isiyo na wakati, tukitambua Yesu aliandika kwa kanisa zima sio jumuiya saba tu.
 - Maana ya mfano ya namba saba ilituambia kwamba Yesu alikusudia barua hizi zitumike kwa 100% ya kanisa
 - Kwa hiyo tunaposoma yale wanayosema ni lazima tuzingatie jinsi yanavyotumika kwa kanisa leo, hasa kwetu sisi binafsi
 - Hatimaye, na labda muhimu zaidi, ni lazima tuzingatie maana ya kinabii, kieskatolojia ya barua hizi
 - Yesu alichagua makanisa haya saba na kuyapanga kwa mpangilio fulani ili kuwakilisha kanisa kubadilika kwa wakati
 - Kwa jumla barua hizi zinatuambia kwamba historia ya Kanisa itakuwepo kupitia vipindi saba
- Niliwakilisha mtazamo huu wa tatu wa tafsiri kwa kutumia mchoro ambao nitaendelea kuutumia kama ramani yetu kupitia barua na hata zaidi.
 - Na yaliyomo katika barua hizo yatadhihirisha tafsiri ya kinabii
 - Tutaweza kutazama nyuma katika miaka 2,000 iliyopita ili kuona uwiano na mambo yaliyotolewa katika barua.
 - Kabla ya historia hiyo kuandikwa, hatukuweza kuona muundo huu wala kutambua jinsi barua zilivyokuwa za kinabii
 - Ni kwa mtazamo wa nyuma tu (yaani kutazama matukio yaliyotokea katika historia) ndipo wasomi walikuja kutambua kwamba barua zilifanya kazi kwa njia hii
 - Ubora huo wa barua hueleza kwa nini zimejumuishwa ndani katika kitabu cha Ufunuo
 - Yesu hakutupa barua hizi ili kufunua historia ya Kanisa *mapema*
 - Kinyume chake, alitupa barua hizi ili kutuonyesha historia ya Kanisa baada ya kutokea

- Na kwa njia hiyo, herufi hizi hufanya kazi kama saa ya kupimia saa
- Lakini hawahesabu wakati juu, lakini badala yake wanahesabu wakati
- Pili, kipengele cha kinabii cha barua hizi kinatuthibitishia kwamba Yesu kweli yu katika udhibiti wa Kanisa Lake
 - Alituambia mapema kile ambacho kingetokea kwa Kanisa Lake
 - Na sasa kwa faida ya kutazama nyuma tunaona wazi Amekuwa akiliongoza Kanisa Lake kwa maelfu ya miaka ya wakati
 - Na ikiwa Yesu anaweza kudhibiti historia kwa usahihi sana, basi tuna uhakika wa kujua Yeye anatawala wakati ujao pia
- Kwa hiyo sifa ya kiunabii ya barua hizo ndiyo sababu kuu zaidi ya kupatikana katika kitabu cha Ufunuo
 - Zinakusudiwa kutahadharisha Kanisa kuhusu mwisho unaokaribia wa enzi ya Kanisa
 - Ni wale tu wanaoishi mwishoni mwa zama wataweza kubainisha maana ya barua hizi na kufaidika na ujuzi huo
 - Na kwa kuwa karibu na mwisho, kizazi hicho pia kinahitaji uhakikisho kwamba kile kinachofuata pia ni kulingana na mpango wa Mungu
 - Kwa hiyo, twende kwenye barua ya pili, tunapoendelea kufuata kielelezo tulichoanzisha juma lililopita katika somo letu la waraka wa kwanza kwa Efeso.
 - Kuanzia na uchunguzi wa mazingira halisi, ya kihistoria

Ufu. 2:8 Na kwa malaika wa kanisa lililoko Smirna andika; Haya ndiyo aneneyo yeye aliye wa kwanza na wa mwisho, aliyekuwa amekufa, kisha akawa hai.

Ufu. 2:9 Naijua dhiki yako na umaskini wako, (lakini u tajiri) najua na matukano ya hao wasemao ya kuwa ni Wayahudi, nao sio, bali ni sinagogi la Shetani.

Ufu. 2:10 Usiogope mambo yatakayokupata; tazama, huyo Ibilisi atawatupa baadhi yenu gerezani ili mjaribiwe, nanyi mtakuwa na dhiki siku kumi. Uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima.

Ufunuo 2:11 Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa. Yeye ashindaye hatapatikana na madhara ya mauti ya pili.

- Kama tulivyojifunza juma lililopita, barua hizi zimeundwa kwa mpangilio mzuri, na muundo hurudiwa kutoka barua moja hadi barua nyingine, ambao hatimaye hutusaidia kuzitafsiri.
 - Kuanzia na maana ya jina la jiji hilo, Smirna
 - Jina ni tafsiri ya neno la Kiyunani *smurna* ambalo ni neno la "manemane"
 - Manemane ni gundi au utomvu unaotokana na mti wa Mashariki ya Kati unaotumiwa kutengeneza marashi yenye harufu nzuri.
 - Mara nyingi manemane ilihusishwa na kifo na mazishi kwa kuwa ilikuwa ni kiungo kikuu kilichotumiwa kuandaa (kuhifadhi) maiti.

- Leo Smirna inaitwa Izmir na bado ni jiji linalostawi nchini Uturuki
 - Lakini katika siku za Yesu lilikuwa tu jiji lingine la Kiroma, lililojaa mahekalu ya kipagani, hasa hekalu lililomwabudu Kaisari Tiberio.
 - Hilo lilifanya mji huu kuwa kitovu cha ibada ya Kaisari huko Asia Ndogo, na hivyo ukawa mnyanyasaji wa mapema wa Wakristo
- Sheria ya Kirumi wakati huo ilikataza dini yoyote isipokuwa ibada ya Kaisari
 - Uyahudi ndio dini pekee iliyopewa ubaguzi kutokana na ukaidi wa Wayahudi kuku kufuata (kutii) utaratibu huo.
 - Kwa muda fulani katika karne ya kwanza, Waroma waliwaona Wakristo kuwa chipukizi (tawi) la Dini ya Kiyahudi, kwa hiyo Kanisa lilifurahia ulinzi huohuo.
- Lakini kabla ya mwisho wa karne ya kwanza, Kanisa lilikuwa lenye wingi wa watu wa Mataifa
 - Matokeo yake, Warumi walikuja kuona Kanisa kuwa tofauti na Uyahudi na tishio kwa Dola yao
 - Zaidi ya hayo, Wayahudi waliwakataa na kuwatesa Wakristo na hivyo kuwa washirika wa Warumi dhidi ya Kanisa
 - Smirna inaonekana kuwa mstari wa mbele katika mabadiliko haya kutoka kuvumilia Ukristo hadi kuwatesa waumini.
 - Miongoni mwa wale waliouawa katika Smirna alikuwa askofu wa kanisa la kwanza, Polycarp, mtu aliyefunzwa na Yohana mwenyewe.
- Tukitazama barua hiyo, tunaweza kuona rekodi ya mateso ya Smirna ikionyeshwa katika maneno ya Yesu kwa kanisa hili, kuanzia na maelezo ya Yesu.
 - Yesu anasema alikuwa wa kwanza na wa mwisho, ambaye alikuwa amekufa na amefufuka
 - Kumbuka, Yesu anahutubia kila kanisa kwa maelezo yaliyochukuliwa kutoka katika maelezo ya Yohana kuhusu Yesu katika Sura ya 1
 - Maelezo anayochagua Yesu yanaonyesha kile anachokusudia kuliambia kanisa hilo
 - Katika kesi hii, uhusiano ni dhahiri...kanisa linalokusudiwa kuteswa linapaswa kukumbuka kwamba kifo sio mwisho wetu
 - Yesu alikufa pia, kwa hiyo anajua ni jinsi inavyokuwa kukabiliana na kifo cha mwili
 - Ndipo akafufuka tena, akithibitisha kuwa anao uwezo wa kurudisha uzima kutoka katika mauti
 - Na ameahidi kwamba wale wanaomwamini watapata mabadiliko hayo hayo
 - Kwa hiyo kama vile ambavyo Yesu alikabili kifo kwa utiifu, ndivyo Wakristo wanavyopaswa kujua kifo hakitakuwa mwisho wetu
 - Kutoka hapo Yesu anaelekea kukiri kwamba kanisa hili linateseka na dhiki na umaskini
 - Huenda dhiki hiyo ilitokana na upinzani wa Wayahudi kwa Ukristo ingawa

baadaye Warumi walijiunga nao

- Na umaskini wao uliunganishwa kwa karibu na mateso
- Biashara nyingi za kazi za mikono katika jamii ya Warumi zilidhibitiwa kwa nguvu na vyama vya wafanyakazi vyenye nguvu
 - Uanachama katika vyama vya wafanyakazi ulikuwa muhimu ili kufanya biashara yako
 - Miungano hii iliabudu miungu ya kipagani na kushiriki katika ibada za kitamaduni na dhabihu ilihitajika kama sehemu ya ushirika wa umoja.
 - Mkristo ambaye alikataa kuabudu mungu wa chama cha wafanyakazi alitolewa nje ya chama na kushindwa kufanya kazi hivyo kusababisha umaskini.
- Yesu analaumu matatizo ya kanisa kwa Wayahudi ambao hawakuwa Wayahudi kweli bali walikuwa vyombo vya shetani, sinagogi la Shetani.
 - Maneno ya Yesu yanakuonyesha wazi jinsi Yesu anavyowaona Wayahudi ambao hawamtambui kuwa Masihi
 - Walikuwa Wayahudi lakini Yesu anasema wao ni Wayahudi kwa jina tu

[Rum. 2:28](#) Maana yeye si Myahudi aliye Myahudi kwa nje tu, wala tohara siyo ile ya nje tu katika mwili;

[Rum. 2:29](#) bali yeye ni Myahudi aliye Myahudi kwa ndani, na tohara ni ya moyo, katika roho, si katika andiko; ambaye sifa yake haitoki kwa wanadamu bali kwa Mungu.

- Wanaweza kuwa wamezaliwa na Ibrahimu lakini hawajafanya matendo ya Ibrahimu, hasa hawajaamini
- Ibrahimu aliamini katika ahadi ya Mungu ya Masihi, asiyeonekana, lakini Wayahudi wa siku hizo hawakuwa wamempokea Masihi kwa Utu.
- Kwa hiyo Bwana anaona wale ambao si wake kuwa ni wale walio kinyume naye, kama vile Shetani alivyo kinyume na Yesu
 - Kuna aina mbili tu za watu duniani kwa mtazamo wa Mungu
 - Ama ni waumini wa Yesu au ni adui zake

[1Yohana 2:22](#) Ni nani aliye mwongo ila yeye akanaye ya kuwa Yesu ni Kristo? Huyo ndiye mpinga Kristo, yeye amkanaye Baba na Mwana.

[1Yohana 2:23](#) Kila amkanaye Mwana, hanaye Baba; amkiriye Mwana anaye Baba pia.

- Kwa hiyo Yesu anasema anajua moyo wa kweli wa wale wanaotesa kanisa, na bado Yesu hasemi kuwa atakomesha mateso.
 - Vivyo hivyo, Yesu anasema anajua kwamba wana umaskini, lakini hasemi atauondoa kwao

- Badala yake, Anasema wao ni matajiri kweli...ni ukweli gani huo?
- Yesu anasema kwamba mateso na dhiki zao zinawaletea kibali cha Kristo na kibali hicho kitaleta hazina mbinguni.
 - Wanaweza kuwa maskini duniani, lakini kwa sababu wanavumilia jaribu hilo vizuri na kuligeuza kuwa ushuhuda, watazidishiwa thawabu na Kristo.
 - Lakini thawabu hiyo haitakuwa duniani, kwa sababu thawabu tunazongojea kutoka kwa Yesu hatupewi hadi tutakapofufuliwa.
 - Na hiyo ni vyema zaidi kwani thawabu za Mbinguni hazichakai na haziwezi kuchukuliwa kutoka kwetu tofauti na faida za kidunia.
- Yesu analikumbusha kanisa kuwa na macho ya milele, kuyatazama maisha yako na hali yako kwa mtazamo wa umilele
 - Usijiepushe na unachoweza kupata hapa au kuepuka matukio mabaya yasiyopendeza hapa duniani na yanayokutokea sasa
 - Kabiliana nayo na kuyageuza kuwa ushuhuda na huduma kama Bwana atakavyoruhusu, na unapofanya hivyo unajipatia hazina Mbinguni.

Mt. 5:11 Heri ninyi watakapowashutumu na kuwaudhi na kuwanenea kila neno baya kwa uongo, kwa ajili yangu.

Mt. 5:12 Furahini, na kushangilia; kwa kuwa thawabu yenu ni kubwa mbinguni; kwa maana ndivyo walivyowaudhi manabii waliokuwa kabla yenu.

- Angalia katika mst.10 Yesu analiambia Kanisa jinsi ya kutumia vyema hali hizi
 - Anasema wasiogope hali hiyo, hata wanapokabiliana na kifo kwa ajili ya imani yao
 - Kuogopa kifo ni kizuizi cha kumpendeza Yesu kwa sababu kunazuia utiifu na thawabu ya milele.
 - Kuogopa kifo hutufanya tufanye maamuzi mabaya, maamuzi ya ubinafsi, ambayo ni kinyume cha imani
 - Na hofu hiyo hatimaye haina maana, kwa kuwa tunajua kwamba kifo si kitu kibaya kwa Mkristo...Paulo anasema kufa ni faida kwetu.
 - Kanisa hili halikuweza kuruhusu woga kuendesha mwikio wao kwa hali zao, lakini badala yake wanapaswa kuingia katika mateso yao kwa ujasiri
 - Wanastahimili dhiki na umaskini, lakini Bwana hataondoa mambo hayo
 - Badala yake, Analiambia kanisa jinsi ya kukabiliana nayo huku ushuhuda wao ukiwa thabiti (salama).
 - Lengo la Yesu kwa kanisa halikuwa kuhifadhi faraja yao ya kidunia au kurefusha maisha yao ya kidunia
 - Lengo lake lilikuwa ni kutia moyo ushuhuda wao wa kidunia kwa ajili ya utukufu Wake, na kupitia utii huo waliongeza thawabu yao ya milele.
- Anawaonya kwamba gereza linawangoja na baada ya muda mfupi, ambapo imani yao ingejaribiwa, ndipo kifo kitakuja

- Magereza ya Kirumi hayakuwa mahali pa kufungwa kwa muda wa kudumu
 - Warumi hawakuwa na sababu ya kuwaweka wafungwa kifungoni kwa muda mrefu, hata hivyo, kwa nini wawape wahalifu chakula na mavazi bila malipo?
 - Kwa kawaida Warumi walifanya mashauri haraka, na adhabu ingefuata mara moja.
 - Adhabu isiyo kali zaidi inaweza kujumuisha faini au kuchapwa viboko au mateso mengine
 - Uhalifu mbaya zaidi ungemaanisha kifo
- Kwa hivyo, tarehe ya mwisho ya siku 10 inalingana na wakati wa mfumo wa haki wa Roma kutoa uamuzi na kutekeleza hukumu.
 - Huenda ikawa ndio wakati uliohitajika kusafirishwa hadi kwenye ukumbi wa michezo wa Kirumi ambako wangelishwa simba
 - Lakini namba “10” katika Biblia pia ni mfano wa ushuhuda, kwa hiyo Yesu anadokeza fursa ya kutoa ushuhuda.
- Kwa maneno mengine, mateso yanayokuja yangesababisha kifo cha waumini huko Smirna, na Yesu hangebadilisha hilo.
 - Ilikuwa mapenzi ya Yesu kwamba kanisa la Smirna liuawe kwa ajili ya jina lake
 - Na fursa hiyo ilikuwa baraka kwa Wakristo hao kwa sababu ya mambo ambayo yalikuwa hatarini
 - Ikiwa wangetumia vyema fursa ya kuwa mashahidi hadi kifo, wangepata faida kubwa Mbinguni
 - Kama Yesu Mwenyewe alivyotuahidi:

[Mt. 5:10](#) Heri wenye kuudhiwa kwa ajili ya haki; Maana ufalme wa mbinguni ni wao.

- Jambo kuu, Yesu anasema, ni kwamba kanisa likabiliane na jaribu hili linalokuja kwa uaminifu
 - Uaminifu katika muktadha huu haurejelei suala la wokovu
 - Waumini hawa tayari wameokolewa kwa imani yao na hakuna kinachoweza kubadilisha hatima yao ya milele

[Rum. 8:38](#) Kwa maana nimekwisha kujua hakika ya kwamba, wala mauti, wala uzima, wala malaika, wala wenye mamlaka, wala yaliyopo, wala yatakayokuwapo, wala wenye uwezo,
[Rum. 8:39](#) wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kinginecho chote hakitaweza kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu Bwana wetu.

- Paulo anasema hakuna chochote katika kifo au maishani kinachoweza kututenganisha

na Kristo

- Hakuna chochote duniani, chini ya dunia au Mbinguni kitakachotutenganisha na Kristo
- Jambo la msingi: hakuna kitu kama kutengwa na Kristo
- Kwa hiyo kuwa mwaminifu katika muktadha huu inarejelea tabia ya mwamini katika uso wa mateso
 - Muumini huyo anasema na kufanya nini wakati wa kukabiliana na mateso?
 - Je, wanakubali kumwabudu mungu wa kipagani ili kuepuka kifo? Je, wanakataa kumwamini Yesu ili kuepuka kuteswa?
- Ikiwa wangepanya maamuzi hayo, uhusiano wao na Yesu haungekuwa hatarini - bali wangepatathawabu ya milele.
 - Hasa, Yesu anasema ikiwa wangebaki waaminifu kupitia jaribu hilo fupi wangepokea taji ya uzima
 - Kwa hiyo kwa kawaida tunajiuliza taji la uzima ni nini?
- Vipi ikiwa tungejaribiwa kuhitimisha kwamba taji la uzima lilikuwa wokovu wenyewe?
 - Sababu pekee ya kufanya dhana hiyo ni neno “uzima” ambalo linaweza kutuongoza kudhani kuwa linarejelea uzima wetu wa milele ndani ya Kristo.
 - Lakini tukifanya dhana hiyo, hatutumii kanuni za tafsiri tulizozijadili usiku wa kwanza
 - Na kama matokeo ya tafsiri mbaya, tunajichora kwenye pembe isiyo ya kibiblia
 - Kwanza, taji ni ishara na kwa hiyo tunahitaji kuangalia jinsi ishara ya taji inavyotumika katika Biblia nzima
 - Muda hauturuhusu kupitia mchakato huo hapa
 - Lakini kama tungefanya hivyo tungeona kwamba Biblia haitumii taji kamwe kurejelea wokovu
 - Kwa kweli, neno la Kigiriki la taji ni *stephanos*, ambalo hurejelea shada la maua ambalo Wagiriki waliwapa wanariadha wa olimpiki.
 - Kwa maneno mengine, taji ni tuzo ya utendaji mzuri
 - Na kila matumizi ya ishara ya taji katika Agano Jipya inahusishwa na matendo mema kwa Kristo, kama ilivyo hapa

2Tim. 4:7 Nimevipiga vita vilivyo vizuri, mwendo nimeumaliza, Imani nimeilinda; 2Tim. 4:8 baada ya hayo nimewekewa taji ya haki, ambayo Bwana, mhukumu mwenye haki, atanipa siku ile; wala si mimi tu, bali na watu wote pia waliopenda kufunuliwa kwake.

- Kwa hiyo maana thabiti ya ishara ya taji inazuia tafsiri kwamba taji ya uzima ni wokovu
- Zaidi ya hayo, Biblia haipendekezi kamwe kwamba wokovu unapatikana au kuulinda kwa jitihada zetu
 - Wokovu unaelezewa tu kama zawadi ya bure iliyotolewa, ambayo tunapokea mbali

na matendo

- Kwa hiyo haishangazi kwamba wokovu hauelezewi kamwe kuwa taji
- Taji ni nini basi? Taji ni uwakilishi wa mfano wa thawabu yetu ya milele, na taji mbalimbali hutunukiwa kwa ajili ya matendo mbalimbali ya uaminifu.
 - Taji ya uzima inatolewa kwa wale wanaovumilia mateso kwa uaminifu kama tunavyoona hapa
 - Yakobo anathibitisha tafsiri hii

[Yakobo 1:12](#) Heri mtu astahimiliye majaribu; kwa sababu akiisha kukubaliwa ataipokea taji ya uzima, Bwana aliyowaahidia wampendao.

- Na Paulo pia anatuambia kwamba utendaji wetu katika kumtumikia Kristo huamua taji tunayopokea

[1Kor. 9:24](#) Je! Hamjui, ya kuwa wale washindanao kwa kupiga mbio, hupiga mbio wote, lakini apokeaye tuzo ni mmoja? Pigeni mbio namna hiyo, ili mpate.

[1Kor. 9:25](#) Na kila ashindanaye katika michezo hujizuia katika yote; basi hao hufanya hivyo kusudi wapokee taji iharibikayo; bali sisi tupokee taji isiyoharibika.

- Kwa hiyo Smirna aliambiwa kwamba mateso yanakuja na yangesababisha kifo mikononi mwa Wayahudi waliolitesa kanisa.
 - Lakini kama wangukuwa waaminifu kwa Kristo wakati wa mateso yao, waamini hawa wangepokea thawabu ya milele
 - Na thawabu yao, iliyofananishwa na taji ya uzima, ingekuwa fidia ya milele kwa mateso yao mafupi
 - Na unapolinganisha siku 10 za mateso na kufurahia thawabu ya mbinguni kwa umilele, biashara inaonekana nzuri sana.
- Hatimaye, barua hiyo inamalizia kwa ahadi kwamba wale wanaoshinda hawataumizwa na kifo cha pili
 - Sasa kumbuka nilisema kwamba kila barua inaisha na uhakikisho kwa mwamini kwamba maisha yao ya baadaye ya milele ni salama
 - Haijalishi nini kinatokea kwa kanisa hilo au jinsi wanavyoitikia hali zao, hata hivyo watakuwa pamoja na Kristo daima
- Tunaona hilo hapa kwa uwazi, kwa sababu neno “kushinda” ni neno la Agano Jipya la wokovu kwa imani katika Yesu

[1Yohana 5:4](#) Kwa maana kila kitu kilichozaliwa na Mungu huushinda ulimwengu; na huku ndiko kushinda kuushindako ulimwengu, hiyo imani yetu.

[1Yohana 5:5](#) Mwenye kuushinda ulimwengu ni nani, isipokuwa ni yeye aaminiye ya

kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu?

- Kwa hiyo Yesu analiambia kanisa kwamba wale ambao wameokolewa (walioshinda) hawataumizwa na mauti ya pili
- Waumini hawa wangepitia kifo cha kwanza, kifo cha mwili, lakini imani yao ingewaepusha na kifo cha pili
- Hii inathibitisha kwamba ukosefu wa uaminifu katika uso wa mateso hauwezi kugusa maisha yao ya milele
- Basi vipi kuhusu thamani ya kinabii ya barua hii? Tayari tunajua kwamba Smirna ni kanisa la mateso au "kifo" na hiyo inaakisi historia ya kanisa.
 - Kufuatia karne ya kwanza, kanisa liliingia katika kipindi cha mateso chini ya upinzani wa Warumi uliodumu zaidi ya miaka 200
 - Kipindi hiki kilianza zaidi au kidogo na Kaisari Domitian katika mwaka wa 96 BK na kuendelea hadi mapema karne ya nne
 - Kulikuwa na wafalme kumi wakati huo ambao walitekeleza mateso dhidi ya kanisa
 - Kiunabii, inaonekana siku kumi za kungoja zilizotajwa katika barua hiyo pia zinarejelea Watawala (Ma-Kaisari) kumi walioshambulia kanisa.
 - Kwa hiyo, historia ya kanisa iliyofuata wakati wa mitume inaakisi matukio ya waraka wa pili
 - Na kwa hiyo, tunahitimisha kwamba barua ya pili inawakilisha kipindi cha pili cha kanisa, kipindi cha mateso
 - Tarehe za mateso hayo ziko mnamo mwaka 100 BK (kutifautisha na kipindi kilichotangulia)
 - Na zinaishia wapi? Zinaishia na mwanzo wa kipindi kinachofuata, ambacho kina wakati unaotambulika wazi
- Tukio hilo litapatikana katika barua inayofuata kwa Pergamo

Ufu 2:12 Na kwa malaika wa kanisa lililoko Pergamo andika; Haya ndiyo anenayo yeye aliye na huo upanga mkali, wenye makali kuwili.

Ufu. 2:13 Napajua ukaapo, ndipo penye kiti cha enzi cha Shetani; nawe walishika sana jina langu, wala hukuikana imani yangu, hata katika siku za Antipa shahidi wangu, mwaminifu wangu, aliyeuawa kati yenu, hapo akaapo Shetani.

Ufu. 2:14 Lakini ninayo maneno machache juu yako, kwa kuwa unao huko watu washikao mafundisho ya Balaamu, yeye aliyemfundisha Balaki atie ukwazo mbele ya Waisraeli, kwamba wavile vitu vilivyotolewa sadaka kwa sanamu, na kuzini.

Ufunuo 2:15 Vivyo hivyo nawe unao watu wengine wafuatao mafundisho ya Wanikolai vivyo hivyo.

Ufu 2:16 Basi tubu; na usipotubu, naja kwako upesi, nami nitafanya vita juu yao kwa huo upanga wa kinywa changu.

Ufunuo 2:17 Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa. Yeye ashindaye nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa, nami nitampa jiwe jeupe, na juu ya jiwe hilo limeandikwa jina jipya asilolijua mtu ila yeye anayelipokea.

- Jina Pergamo linatokana na maneno mawili ya Kiyunani, *pergos* na *gamos*
 - *Pergos* inamaanisha mnara au ngome, kama ngome yenye nguvu
 - Na *gamos* maana yake ni ndoa au muungano wa kimwili (tendo la ndoa).
 - Kwa hiyo maneno haya mawili kwa pamoja yanamaanisha "kuolewa na taasisi au ngome yenye nguvu"
 - Pergamo ulikuwa mji wenye nguvu kwa karne nyingi na makao ya mamlaka ya jimbo la Kirumi
 - Gavana wa Asia aliishi katika jiji hilo na akiwa gavana, alikuwa na "haki ya upanga" chini ya sheria ya Roma.
 - Hiyo ilimaanisha kuwa alikuwa na mamlaka ya kuamua wakati wa kutumia adhabu ya kifo na kuamua maisha na kifo
 - Jiji hilo lilikuwa jiji kuu la nguvu za kisanii na kiakili katika mkoa huo, likiwa na maktaba iliyolingana kwa uwezo na ile ya Alexandria.
 - Pergamo ilikuwa imezama katika utamaduni wa Kigiriki, ikiwa ni pamoja na kuwa na mahekalu mengi ya kipagani, makaburi na ibada zilizowekwa kwa miungu.
 - Jiji hilo lilikuwa na madhabahu ya Zeu, mwana wa Dionysis, na Hekalu la Augustan
 - Pia lilikuwa maarufu kwa shule ya dawa ya Asclepeion, iliyoanzishwa katika karne ya 4 KK na maarufu kama mahali pa "uponyaji"
- Taswira ambayo Yesu anaitumia kujieleza kwa kanisa hili ni kama Yule mwenye upanga ukatao kuwili
 - Upanga wenye makali kuwili ni usemi uliozoeleka nyakati za kale ukimaanisha upanga uliotumika kuwaua wahalifu
 - Kwa hiyo ilikuja kuwakilisha mamlaka ya kiti cha serikali katika kuwawajibisha watu kwa uhalifu wao

Rum. 13:4 kwa kuwa yeye ni mtumishi wa Mungu kwako kwa ajili ya mema. Lakini ufanyapo mabaya, ogopa; kwa maana hauchukui upanga bure; kwa kuwa ni mtumishi wa Mungu, amlipizaye kisasi mtenda mabaya kwa ajili ya ghadhabu.

- Kwa hiyo Yesu anapojieleza kwa kanisa hili kwa njia hii, maana yake ni ile ya hukumu na kusahihisha
- Kanisa hili linafanya makosa makubwa na Yesu anaenda kuleta haki kwa ajili yao
- Lakini kwanza, Yesu anakubali mambo mazuri ambayo kanisa lilikuwa limefanya

- Katika mst.13 Yesu anasema najua unakaa palipo na kiti cha enzi cha Shetani, ambayo kwa hakika ni dhana ya kutisha.
- Utawala wa jiji hilo kama mahali pa ibada ya kipagani ulimaanisha kuwa ulikuwa ni mazingira fulani maovu
- Na hasa, jiji hilo lilikuwa makao ya ibada ya kishetani iliyoabudu sanamu ya nyoka inayoitwa Esculapius.
- Kwa hiyo, tukizungumza kiroho, kanisa hili lilikuwa likifanya kazi katika giza sana, mahali penye changamoto
- Zaidi ya hayo, kanisa lilikuwa limesimama imara licha ya mateso, na Yesu anataja mfano wa mtu aliyeitwa Antipa.
 - Jina lake linamaanisha “dhidi ya wote” na linaonyesha kwamba alikuwa shahidi aliyepinga ibada ya kipagani, ya kishetani katika jiji hilo.
 - Anaonekana kuwa aliuawa kwa ajili ya upinzani wake, na licha ya mateso hayo kanisa lilibaki imara katika maungamo yao.
- Lakini hapo ndipo habari njema ilipoishia kwa kanisa hili, na sasa Yesu anaorodhesha malalamiko yake
 - Katika mst.14 Yesu anasema baadhi katika kanisa walishikilia mafundisho ya Balaamu
 - Balaamu hakuwa mhusika halisi katika Pergamo katika siku hizo
 - Badala yake, Yesu anatumia jina la mhusika wa Agano la Kale kuelezea aina ya tabia inayofanyika mjini
 - Balaamu alikuwa nabii wa Mungu na hadithi yake inaanza katika Hesabu 22
 - Ingawa alikuwa nabii wa Mungu (na kwa hiyo muumini), alikuwa mtu mpotovu, mwenye pupa
 - Wakati mmoja wa maadui wa Israeli alipoahidi kumpa nabii pesa ili awalaani Israeli, nabii huyo alikubali mpango huo
 - Ingawa alijaribu kutekeleza mpango huo, Bwana alimzuia kusema laana dhidi ya Israeli
 - Katika Agano Jipya, Petro na Yuda wanatumia maneno “njia ya Balaamu” kurejelea mwamini anayefanya biashara ya uaminifu kwa Mungu kwa ajili ya fedha.
 - Mtu anayefuata njia ya Balaamu ataweka vikwazo mbele ya watu wa Mungu
 - Kwa sababu ya nia zao za pupa, watachochewa kufundisha mambo ambayo si ya kweli wakitumaini kuwahadaa wengine.
 - Na kwa ujanja wao, huwafurahisha watu, wakitumai kutajirika kutokana na uongo wao
 - Kwa hiyo, kosa la Balaamu ni kupenda pesa na matokeo yake, kugeukia namna ya ukahaba wa kiroho
- Huko Pergamo, hawa “Mabalaamu” walikuwa wakifundisha kanisa kwamba ni sawa kula vitu vilivyotolewa dhabihu kwa sanamu na kufanya uasherati.
 - Yesu anasema mafundisho haya yalikuwa yanaweka vikwazo mbele ya watu wake,

na ni rahisi kuona namna ambavyo hilo lingetokea.

- Wakati wowote mtu anapotuambia ni sawa kufanya kile tunachopenda kufanya, tunafurahi kusikia hivyo
- Kwa hiyo mwalimu katika kanisa anaposema kwamba Mungu ni sawa na uasherati au kufanya jambo lingine ambalo hatupaswi kufanya, tunapenda hivyo.
- Tunapenda hilo sana, tunasogeza usikivu wetu kwa mtu huyo na mbali na wale wanaotuambia mambo ambayo hatupendi
- Biblia inaita hii hali ni ya "kuwashawishi (kuwapendeza) masikio", na kila mara inahusu tabia hizi hizi
 - Kwanza, mchungaji anayejali zaidi starehe na raha zake za kidunia kuliko wakati ujao wa milele wa kundi lake.
 - Pili, fundisho linalowahimiza waumini kufuata tamaa zao, iwe tamaa ya mwili, ngono au vinginevyo
 - Na tatu, kutaniko linalopendeza zaidi kutosheleza tamaa za mwili wao sasa kuliko kupokea baraka za kiroho katika umilele
- Angalia katika mst.14 Bwana anasema kuna "baadhi" kwenye kanisa wanaoshikilia mtindo huu wa mafundisho ya uongo
 - Kundi hili ni sehemu ya kanisa, lakini wanafuata mafundisho ya uongo badala ya kufuata ukweli
 - Wengine walikuwa wakifuata mafundisho ya Balaamu na wengine wakifuata Wanikolai
- Tunawakumbuka Wanikolai kutoka wiki iliyopita...hawa walikuwa watu waliokuwa wakifundisha kwamba kanisa linapaswa kuzingatia matabaka kati ya waumini
 - Walijaribu kuanzisha wazo la makasisi dhidi ya walei, kwamba baadhi ya watu katika kanisa wapangiwe kuwa daraja maalum
 - Na kwamba maagizo haya ndani ya kanisa yanapaswa kuwa na tofauti maalum ya kiroho au mamlaka
 - Wanikolai walihusika kuharibu wazo la kibiblia la ukuhani wa mwamini
 - Badala ya waumini wote kuwa makuhani, kama Biblia inavyosema, waalimu hawa wa uongo walianza kuwataja baadhi tu kuwa makuhani
 - Baada ya muda mafundisho haya yalimweka mbali mwamini na Yesu, yakiwapotosha au kuwakwaza waumini wafikiri kwamba Mungu ndiye aliyekuwa nyuma ya mafundisho hayo.
 - Na kanisa lilipoanza kuondoka kutoka kwenye maandiko, na kuingia katika mazoea ya kimwili, lazima lirekebishwe
 - Yesu anasema katika mst.16 kwamba kanisa lazima litubu la sivyo atakuja na kufanya vita kwa neno la kinywa chake
 - Upanga wa kinywa Chake ni neno la Mungu, lakini ishara inapendekeza kuuawa au kukatwa kwa kanisa hili
 - Na pengine hasa zaidi, viongozi wanaoelekeza kanisa katika matendo haya

machafu wangeondolewa

- Hatimaye, Bwana anawaambia waumini katika kanisa kwamba hakuna sababu ya hofu binafsi licha ya matatizo ya kanisa
 - Mshindi ni mwamini, na mtu huyo atapokea mana iliyofichwa na jiwe jeupe na jina jipya
 - Mana iliyofichwa ilikusudiwa kuwa tofauti na nyama iliyotolewa dhabihu kwa sanamu
 - Ingawa kanisa linaweza kuwa linafukuza matamania ya miili yao, mwamini angeona roho yake ikiwa imeridhika mwishowe
- Na jiwe jeupe linavutia sana kwa sababu ya mazoezi fulani katika shule ya matibabu huko Pergamo
 - Wagonjwa waliotembelea shule walifuata ibada fulani, ambapo waliingia mbele kuabudu kwa matumaini ya uponyaji
 - Na baada ya kupata "matibabu" yao walitoka nje ya jengo kpitia mlango wa nyuma ambako walichukua jiwe jeupe.
- Waliandika jina lao kwenye jiwe hilo pamoja na ugonjwa ambao walidhani walikuwa wameponywa na kuuacha kama ushuhuda.
 - Mawe haya yalikuwa makaburi ya miungu ya uongo na uponyaji wa uongo
 - Lakini Yesu anasema waamini wa kweli watakuwa na ukumbusho wa kudumu wa uponyaji wao wa kiroho
- Kwa hivyo barua hii inalinganishwaje na kipindi cha tatu cha Kanisa?
 - Kanisa hili linaanza baada ya kanisa la mateso, kwa hiyo tunapaswa kuuliza ni tukio gani lilileta mwisho wa mateso ya Warumi?
 - Ilitokea mwaka 313 BK wakati Mtawala Konstantino alipopata maono kwenye uwanja wa vita
 - Na kutokana na maono yake, alitangaza kwamba Ukristo ungekuwa dini rasmi ya Milki ya Roma
 - Wakati huo, kanisa liliolewa na taasisi yenye nguvu, ngome iitwayo Roma (*pergamo*).
 - Mateso yalikoma lakini matatizo mapya yakatokea haraka kwa kanisa
 - Kwa kuwa Konstantino aliamuru kanisa liwe dini ya serikali, kila mtu alipaswa kushiriki katika kanisa
 - Kila raia wa Roma mara moja akawa "Mkristo" kwa amri ya Kaisari, na kila mtoto aliyezaliwa mara moja alionwa kuwa Mkristo
 - Ubatizo wa watoto wachanga ulianza na wongofu wa watu wengi ulikuwa utaratibu wa siku
 - Je, ni wangapi kati ya wale waongofu waliolazimishwa walikuwa waamini wa kweli katika Yesu Kristo? Hatuwezi kujua, lakini hakika wengi hawakujua
 - Papo hapo, kanisa lilifungua milango yake kwa mamilioni ya Warumi wakileta mazoea ya kipagani na mafundisho ya kipagani katika taasisi hiyo.

- Walileta mawazo yasiyo ya kibiblia kama vile makuhani wa hekalu, sanamu za miungu ya sanamu, ubatizo wa watoto wachanga, na nguvu nyinginezo za kieneo.
- Na baada ya muda nguvu hizi zilikandamizamazoea ya Biblia
- Kanisa lilikuwa bado pale pale, bila shaka, na Injili ilikuwa bado inahubiriwa, lakini ujumbe huo sasa ulikuwa ukishindana na sauti za kipagani.
 - Konstantino na mamlaka zingine za Kirumi wakawa akina Balaamu ambao kwao Shetani aliweka vikwazo mbele ya waumini
 - Na mamlaka ya kisiasa ya Kirumi yalijipenyeza ndani ya kanisa yakitengeneza mazingira bora ya kutofautisha vyeo na kusababisha makasisi.
 - Na kwa sababu kila raia wa Kirumi alichukuliwa kuwa "Mkristo" moja kwa moja, kanisa lilifurika na wasioamini
 - Na ingawa wengine waliongoka kwa imani hakika, wengine wengi hawakufanya hivyo
- Kwa hiyo mamia ya maelfu ya wapagani walipokusanyika kanisani, ibada ya sanamu, mazoea mbalimbali ya ibada na uzushi mwingine uliingia pia.
 - Lakini Yesu anasema alikuwa anakuja na upanga ili kuukomesha, na kuumaliza
 - Kanisa lilikuwa limeoa Dola ya Kirumi
 - Lakini kwa vile kanisa lenyewe halingefika mwisho, Bwana aliimaliza Milki ya Rumi
 - Roma ilitawaliwa na majeshi ya Ujerumani na sehemu ya magharibi ya milki hiyo ikagawanyika katika maeneo yaliyodhibitiwa na watawala wa kanisa wa mikoa.
 - Kwa hiyo hili lilikuwa kanisa la Konstantino, 313AD-600AD, lililoongoza hadi mwisho wa Dola ya Kirumi.
 - Hiyo inatuleta kwenye barua ya mwisho ya usiku wa leo

Ufu. 2:18 Na kwa malaika wa kanisa lililoko Thiatira andika; Haya ndiyo anenayo Mwana wa Mungu, yeye aliye na macho yake kama mwali wa moto, na miguu yake mfano wa shaba iliyosuguliwa sana.

Ufu. 2:19 Nayajua matendo yako na upendo na imani na huduma na subira yako; tena kwamba matendo yako ya mwisho yamezidi yale ya kwanza.

Ufunuo 2:20 Lakini nina neno juu yako, ya kwamba wamridhia yule mwanamke Yezebeli, yeye ajiitaye nabii na kuwafundisha watumishi wangu na kuwapoteza, ili wazini na kula vitu vilivyotolewa sadaka kwa sanamu.

Ufu. 2:21 Nami nimempa muda ili atubu, wala hataki kuutubia uzinzi wake.

Ufu. 2:22 Tazama, nitamtupa juu ya kitanda, na hao wazinio pamoja naye, wapate dhiki kubwa wasipotubia matendo yake;

Ufu. 2:23 Nami nitawaua watoto wake kwa tauni; na makanisa yote yatajua ya kuwa mimi ndiye aichunguzaye mioyo na mioyo; nami nitampa kila mmoja wenu kwa kadiri ya matendo yake.

Ufunuo 2:24 Lakini nawaambia ninyi wengine mlioko Thiatira, wo wote wasio na

mafundisho hayo, wasiozijua fumbo za Shetani, kama vile wasemavyo, Sitaweka juu yenu mzigo mwingine.

[Ufunuo 2:25](#) la mlichio nacho kishikeni sana, hata nitakapokuja.

[Ufunuo 2:26](#) Na yeye ashindaye, na kuyatunza matendo yangu hata mwisho, nitampa mamlaka juu ya mataifa,

[Ufunuo 2:27](#) naye atawachunga kwa fimbo ya chuma, kama vyombo vya mfinyanzi vipondwavyo, kama mimi nami nilivyopokea kwa Baba yangu.

[Ufu 2:28](#) Nami nitampa ile nyota ya asubuhi.

[Ufu. 2:29](#) 'Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa.'

- Thiatira ni mji mwingine katika Asia Ndogo (Uturuki), na maana ya jina lake bado ni siri kidogo
 - Pendekezo moja lililotolewa na baadhi ya wasomi ni “dhabihu isiyoisha (au ya kudumu)” wakati kamusi moja ya tafsiri (Strong's Concordance) inapendekeza kama “harufu ya mateso”
 - Lilikuwa jiji lingine la Kirumi lililojaa ibada ya kipagani na mungu mkuu Apollo Trimnaeus
 - Alisemekana kuwa mwana wa Zeus na aliabudiwa pamoja na mungu-mtawala Apollo
 - Miungu yote miwili ilizingatiwa kuwa wana wa miungu mingine
 - Thiatira ilikuwa na vyama vingi vya biashara na ufundi (au vyama vya wafanyakazi) kuliko jiji lolote la Asia na kama Smirna, kila chama kiliwekwa wakfu kwa mungu mlinzi.
 - Wakati wa mikutano ya kawaida ya chama, nyama iliyotolewa dhabihu kwa mungu wa chama ilitolewa kwa wateja
 - Mara nyingi karamu zilikuwa sehemu ya mlo
 - Kukataa kushiriki katika mlo hii kunaweza kusababisha kufukuzwa kutoka kwenye chama na kukosa uwezo wa kupata riziki.
 - Tukitazama barua hiyo, maelezo ya Kristo yaliyochukuliwa kutoka Sura ya 1 yanakazia macho ya Yesu ya moto na miguu yake ya shaba inayong'aa.
 - Alama hizi zinaonyesha maana sawa lakini kwa njia tofauti
 - Macho ya mwali wa moto au moto katika Biblia yanawakilisha kuona kila kitu, maono yenye kutoboa yenye uwezo wa kutambua mambo yote.
 - Miguu ya shaba inayoangaza inawakilisha moto wa hukumu
 - Upimaji wa chuma kwenye moto ili kujua ikiwa ni safi
 - Hivyo zikichukuliwa pamoja, picha hizo zinashuhudia hukumu kamilifu ya Kristo kuhusu kila kitu na mamlaka ya kuhukumu kwa haki
 - Hapa tena, hiyo si njia ya kutia moyo sana kuanza barua kwa kanisa Lake
 - Kwa sababu zilizounganishwa na barua iliyotangulia, Kristo anaendelea

kulikumbusha kanisa lake Yeye ni Hakimu wa Kanisa Lake

- Lakini pia kama Pergamo, Yesu kwanza anatoa maoni chanya kuhusu kanisa
 - Katika mst.19 Anasema kanisa la Thiatira ni kanisa linalojulikana kwa matendo yake mema na upendo wao kwa wao
 - Kwa kweli kanisa limeongezeka katika matendo mema baada ya muda, likiwa na utaratibu mzuri na wenye bidii zaidi
 - Watu wengi zaidi wanalishwa, watu wengi zaidi wanapewa nyumba, watu wengi wanafundishwa, watu wengi zaidi wanapokea kazi nzuri
 - Inaonekana Wanafanya kazi kwa bidii na wakiwa wanyenyekevu kiimani
 - Kwa hakika Yesu anahimiza kanisa lake kufanya matendo mema kwa ajili ya watu wake na kwa wanadamu kwa ujumla
 - Lakini matendo hayo mema hayawezi kutenganishwa na utume wa msingi wa kanisa, ambao ni kushiriki Injili ya kweli
 - Kuokoa roho kwa njia ya kuhubiri Injili ndicho kipimo kikuu na bora zaidi cha utii wa kanisa kwa Yesu.
 - Na ili kuhubiri habari njema kwa namana ifaayo, ni lazima kanisa lijue na kufundisha kweli hiyo kwa usahihi
 - Lakini kanisa hili limepoteza mwelekeo wa utume huo na kiwango cha ukosoaji kinachofuata kinaweka wazi hilo
 - Kuanzia katika mst.20, barua inageuka kuwa hasi na inatoa moja ya hukumu ndefu zaidi katika barua zote saba.
 - Yesu anaanza kwa kusema kwamba ana pingamizi nao kwa sababu wanamvumilia mwanamke Yezebeli
 - Yezebeli wa asili alikuwa mke wa Foinike wa mfalme mwovu Ahabu
 - Alimshawishi mume wake dhaifu na asiyemcha Mungu kufanya mambo mengi machafu katika Ufalme wa Kaskazini wa Israeli
 - Kama matokeo, jina lake limekuwa jina la kawaida kwa mwanamke yeyote mwenye moyo mwovu na mdanganyifu anayeongoza wanaume dhaifu.
 - Kuna sababu kwa nini wazazi karibu hawafikirii kabisa jina la Yezebeli kwa binti zao wachanga
- Kuna uvumi mwingi kuhusu utambulisho wa Yezebeli na jinsi alivyoathiri kanisa hili la karne ya kwanza
 - Lakini kama kutajwa kwa Balaamu huko Pergamo, tunapaswa kuelewa kwamba Yesu anamtumia mwanamke huyu kama mfano
 - Kama tu leo, wanawake katika siku hizo hawakuitwa Yezebeli
 - Kwa hiyo Yesu anatumia jina hilo kurejelea aina ya ushawishi uliopo katika kanisa
 - Kwa hiyo kulikuwa na wanawake katika Thiatira wakifanya vivyo hivyo, wakiliharibu kanisa kwa ushawishi usio wa kiungu
 - Angalia ushawishi huu mbaya umejirudia tena kwenye jambo lililokuwa

maarufu zamani

- Waumini walikuwa wakishawishiwa kula nyama iliyotolewa dhabihu kwa sanamu katika mahekalu au karamu za chama.
- Na pia kujihusisha na uasherati ulioambatana na milo hiyo
- Kwa wazi hili lilikuwa kosa, kama vile Paulo mwenyewe alivyokuwa ameandika dhidi ya desturi hiyo katika barua zake za awali kwa Korintho
- Kristo anasema alitoa muda kwa mwanamke huyo kutubu, lakini hakutaka kuacha uasherati wake
 - Anajiita nabii wa kike, kumaanisha kwamba anadai kusikia kutoka kwa Mungu
 - Kwa hiyo kama Pergamo, kanisa la Thiatira liliingiliwa na ushawishi wa uongo ambao ulikuwa unawapotosha waumini.
 - Huko Pergamo, alikuwa Balaamu, mwamini aliyechochewa na pupa kueneza mafundisho ya uongo
 - Huko Thiatira, alikuwa Yezebeli, kafiri mwenye moyo mbaya akitafuta kufanya mapenzi ya adui.
- Bwana anasema amekuwa akimngoja Yezebeli atubu lakini hataki kuuacha uasherati wake.
 - Hivyo hukumu kali ya Bwana ya kutoboa itakuja juu ya kanisa, na kipindi cha kujaribiwa na kupimwa kitafuata baadaye.
 - Katika mst.22 Bwana anaahidi kumtupa kiongozi wa uongo kwenye kitanda cha ugonjwa
 - Na wote waliomfuata watapitia dhiki mpaka watubu matendo yao ya kuliharibu kanisa
 - Matokeo ya kitanda hiki cha ugonjwa itakuwa vifo vya wengi, wakiwemo watoto
 - Labda “watoto” wa mwanamke huyo wanarejelea wafuasi wake ambao pia watakufa kwa tauni
 - Katika siku za barua hii, lazima tufikirie ugonjwa fulani ulikuja kama Kristo alivyotabiri
 - Na kwa kuwa barua hii ilisambazwa kati ya makanisa yote katika siku za Yohana, makanisa mengine yangeona ugonjwa huo kuwa unatimiza maneno ya Yesu.
 - Na hilo lilipotokea, lingeleta hofu ndani ya kanisa
 - Angalia katika mst.23 Yesu anasema kanisa lote litajua kwamba Yeye ndiye anayechunguza akili na mioyo
 - Yesu anajua kinachoendelea katika kanisa lake, hadi kwa mtu
 - Tunapenda kufikiria kuwa tunaweza kuficha dhambi zetu, hata kanisani, na hiyo inaweza kuwa kweli kwa watu...lakini Bwana anajua na anajali.
- Huku hukumu yenye uharibifu ikija kwa kanisa hilo, Yesu kwa mara nyingine tena anawahakikishia waumini hao kwamba hukumu si ya mtu binafsi na wako salama.
 - Anasema katika mst.24 kwamba wale wasioshikilia mafundisho ya uongo ya Yezebeli wanaweza kupumua kwa utulivu

- Yesu hataweka mzigo zaidi juu yao kwa sababu wameelemewa vya kutosha tayari na Yezebeli katikati yao
- Mafundisho ya uongo yanaitwa hata mambo mazito au siri nzito za Shetani
- Kwa hiyo kanisa lilikuwa limefikia hatua ya kufundisha mambo ambayo yalitambuliwa kwa nje kuwa yanatoka kwa adui
- Kwa hiyo tumehama kutoka Pergamo ambako waumini walikuwa wakiendeleza mafundisho mabaya hadi Thiatira ambako makafiri walikuwa wakisimamia mafundisho.
 - Tulitoka kwenye mafundisho potofu ya kibiblia hadi kwenye mazoea ya kishetani
 - Na katika hali zote mbili Yesu anaingia ili kusahihisha anachokiona kwa hukumu kamilifu
- Wakati huohuo, kanisa linapongojea tauni hii yenye uharibifu, Yesu anawaambia washike sana walicho nacho.
 - Na walichonacho ni ushuhuda dhidi ya Yezebeli na dhamira ya kudumisha ukweli
 - Na Yesu anamhakikishia mwamini wa Thiatira kwamba wanaweza kuwa na uhakika kwamba siku moja watatawala pamoja na Yesu katika Ufalme wake.
 - Atawapa mamlaka ya kutawala na nyota ya asubuhi, ambayo ni kumbukumbu ya Kristo mwenyewe katika Ufalme
- Kutawala katika Ufalme ni mojawapo ya ahadi ambazo Kristo huwapa waamini wote
 - Wakati wetu ujao pamoja Naye ni wakati ujao halisi wa hali halisi, wa kuishi duniani bila dhambi, tukiwa na mali na maisha ambayo tutafurahia.
 - Na inanumuisha kazi ya kutawala ulimwengu pamoja na Yesu
 - Tutazungumza sana kuhusu wakati huo ujao tutakapofika mwishoni wa kitabu hiki
- Kwa hiyo ili kumaliza usiku wa leo, tuone barua hii inatabiriye kipindi cha nne cha kanisa katika historia?
 - Barua hii inalingana na kipindi cha historia ambapo kanisa lilitawaliwa na taasisi ya Kikatoliki ya Kirumi
 - Taasisi hiyo iliibuka kutoka kwenye majivu ya Milki ya Kirumi yenyewe
 - Kumbuka kipindi hiki cha kanisa kinafuata kipindi cha Pergamo ambapo kanisa na Dola "vilikuwa vimeoana"
 - Milki ya Kirumi ilipoanza kuvunjika karibu 600 AD, ilisambaratika kwa hatua kwa karne nyingi.
 - Hapo awali, iligawanyika katika milki mbili Mashariki-Magharibi na magharibi ilitawala kutoka Constantinople na Mashariki ilitawala kutoka Roma.
 - Kisha polepole zaidi ya miaka 1,500 nusu hizi mbili ziligawanyika zaidi katika mataifa ya Uropa na Mashariki ya Kati.

- Lakini Milki ya Roma ilipoporomoka, kulikuwa na ombwe la mamlaka
 - Na mamlaka pekee ya ulimwengu yenye kuunganisha yenye uwezo wa kujaza ombwe hilo ilikuwa kanisa lenyewe
 - Kwa hiyo mamlaka mpya ikawa Kanisa Katoliki la Kirumi, ambalo lilikuwa na mamlaka kuvuka mipaka mipya
- Kanisa lilibadilika kutoka kuwa na ushirikiano na serikali yenye nguvu hadi kuwa serikali yenye nguvu
 - Kwa hiyo wakati wa Thiatira, kanisa ni serikali ya Ulaya
 - Mapapa walipigana na wapinzani, wafalme walitawanywa na kuvikwa taji na vita vya msalaba viliamriwa
- Kanisa lilitawala ulimwengu, isipokuwa halikuwa linatawala kiroho
 - Lilikuwa linatawala kisiasa, na viongozi wake walifanya maafikiano yoyote muhimu ili kudumisha mamlaka
 - Hata hivyo, kazi za kanisa zilipanuka sana, kanisa lenyewe lilichukua jukumu la huduma za kijamii
 - Lakini kazi hizi kwa kiasi kikubwa hazikuwa na utume wa kweli wa Injili
 - Uongofu halikuwa suala la imani bali lilikuwa hitaji la lazima la kisiasa
 - Na baada ya karne nyingi za makafiri (wasioamini) kulazimishwa kuingia kanisani tangu kuzaliwa, sasa viongozi wenyewe walikuwa hawaamini.
 - Mafundisho hayo yalijumuisha mambo mazito na ya kina ya Shetani, mambo ambayo yaliwaongoza waamini katika mazoea ya uongo ambayo yalificha Injili
 - Katika kipindi hiki cha historia, kanisa Katoliki lilianzisha uzushi mwingi na uasherati wa kiroho ambao unaendelea leo:
 - Kuhesabiwa haki kwa matendo badala ya imani pekee
 - Kuabudu sanamu na picha
 - Useja wa makuhani yaani kutokuwa na ndoa kwa makasisi (mafundisho ya Wanikolai)
 - Kuungama dhambi kwa mwombezi mwingine isipokuwa Kristo
 - Toharani, Sadaka, Kitubio, Ibada ya Mariamu
 - Kwa hiyo kama vile Yezebeli wa asili alivyoanzisha mazoea ya uongo kwa kutumia kiongozi dhaifu ndivyo kanisa linavyofanya katika kipindi hiki
 - Vivyo hivyo Yezebeli wa kipindi cha Thiatira ni kanisa Katoliki
 - Ambalo lilipata mamlaka yake kwa njia ya ndoa na Dola wakati wa Pergamo
 - Na sasa katika kipindi cha Thiatira linatumia ushawishi wake juu ya serikali kulazimisha mafundisho ya uongo ndani ya kanisa kila mahali
- Ni wazi, Yesu hata kubali jambo hili litokee katika kanisa lake, ingawa vile Anasema alilipa kanisa muda wa kutubu.
 - Kama Yesu alivyoahidi, kanisa la Thiatira lilianza karibu 600 AD, na liliendelea kwa angalau miaka elfu

- Lilijikita katika kanisa la Orthodox la Mashariki huko Constantinople na katika Kanisa la Kirumi huko Roma
- Kufikia karne ya kumi na tatu, athari za huyu Yezebeli zilikuwa tayari zimeathiri ulimwengu wote wa Kikristo
- Hatimaye, adhabu ilikuja kama vile Yesu alivyosema, Yezebeli angefanywa mgonjwa, na pamoja na watoto wake, wangepatwa na tauni.
 - Ingekuwa dhiki kuu, na tunapotazama historia, tunaona hukumu hii ikitimizwa katika kipindi hiki cha historia ya kanisa.
- Mwishoni mwa karne ya 13, hukumu ya Yesu juu ya tauni mbaya ilikuja kama Tauni Nyeusi
 - Kinavutia ni kwamba, Tauni Nyeusi ilianza katika miji miwili: Constantinople na Roma
 - Ilionekana kwa mara ya kwanza mwanzoni mwa karne ya kumi na nne kuanzia Constantinople
 - Ilisababisha karibu 40% ya jiji hilo kufa kama matokeo
 - Na uvundo ulikuwa kila mahali, kulingana na ripoti za kale, kama vile jina la Thiatira linavyodokeza (harufu ya mateso)
 - Ugonjwa huo ulienea karibu na meli za shehena kwenda Sicily na haraka ukahamia kaskazini hadi sehemu nyingine ya Itali, ukijikita mjini Roma.
- Kufikia katikati ya karne ya kumi na nne Ulaya yote iliambukizwa, na iliua takriban 60% ya idadi ya watu wa Uropa.
 - Kwa sababu hiyo, kwa uzito na kwa kudumu ilidhoofisha kabisa Kanisa Katoliki katika Ulaya
 - Kwa kuwa makasisi na watawa mara nyingi walilazimishwa kufanya utumishi katika kutunza wagonjwa, kwa huyo wenyewe walikuwa miongoni mwa walioathirika zaidi
 - Hilo liliuacha uongozi wa kanisa ukiwa na huzuni
 - Na hofu ya ugonjwa huo ilisababisha watu kukataa kuhudhuria misa na kusababisha hasara kubwa ya kifedha kwa kanisa pia
- Moja ya athari inayojulikana kidogo ya Tauni Nyeusi ilikuwa kwamba ilisaidia kutoa Matengenezo ya Kanisa
 - Uongozi wa kanisa ulipodhoofika, nguvu ya kanisa juu ya serikali na jamii ilidhoofika pia
 - Hilo liliruhusu mawazo huru zaidi kuinuka na hatimaye ilimpa Martin Luther fursa ya kupinga mamlaka ya kanisa
 - Hivo tunashuhudia mwisho wa kipindi cha Thiatira na kutimizwa kwa hukumu ya Yesu ya tauni na mwisho wa utawala wa Kikatoliki.
 - Kwa hiyo kipindi hiki kilianza 600 BK hadi Matengenezo ya 1517 BK